

FELADATOK

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

I. SZÓSZEGÉLYEZÉS

Minden alapszó elejére és végére illesszetek egy-egy mássalhangzót! Ezek rendszerint különbözők, ritkábban azonosak. A szegélyező hang lehet hosszú is, ha a helyesírás úgy kívánja. A létrehozandó származékok ne legyenek ragozott alakok. Tulajdonnév, igekötős ige szerepelhet a megoldásokban, összetett szó viszont nem. Minél teljesebb sorozatokra számítok!

Figyelem! Érvényes az időkorlát, tehát ha az 1. csapat leadja a megoldást, utána 2 perc múlva a többi is.

Minta: áru – hárul – járul - tárul – zárul

1. aga:

2. ér:

3. öl:

4. eke:

5. övé:

6. apa:

7. íme:

8. elé:

9. ama:

10. ön: _____

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

II. SZÍNEK A SZÓLÁSOKBAN

Az alábbi szólásokból hiányoznak a színnevek. Mindegyik szóláshoz tartozik egy magyarázat is. Miután megtaláltátok a megfelelő színt, írjátok be a táblázatba az összetartozó párokat!

1. _____ben látja a világot.	A hivatalosan
2. _____utat kap.	B ostobaságot mond
3. _____asztal mellett.	C mellőzik
4. Meg van írva _____en	D szabadon cselekszik
_____n.	
5. _____listára tesz.	E sohanapján
6. _____n lát.	F derűlátó
7. _____eket beszél.	G nagyon megver
8. Majd ha _____hó esik.	H félreérthetetlen
9. _____ágra vergődik.	I rosszul ítél
10. _____re- _____re ver.	J megállapodásra jut

[illegible]

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

III. FOGLALKOZÁSNEVEK NOTARIKONNAL

A fordulók során már megismert notarikon alkalmazásával magyarázzátok meg a következő foglalkozásokat! Egy foglalkozásra több notarikont is írhattok! Amennyiben szükséges, a kétjegyű mássalhangzót szétszedhetitek. Használhattok szleng- és tájszavakat, illetve tulajdonnevet is!

Figyelem! A 3 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont.

Minta: Asztalos – Avult székeket, törött almáriumot, lócákat orvosol sajátkezüleg.

1. FODRÁSZ

-

2. PINCÉR

3. BÍRÓ

4. BUSZVEZETŐ

5. PÉKMESTER

6. ASZTALOS

7. ORVOS

8. SZAKÁCS

9. SZABÓ

10. SZÍNÉSZ

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

IV. VÉLETLEN NEVEK

Keressétek meg az alábbi szavak elejét! A szavak mindegyike egy-egy keresztnévvel vagy becézett alakjával kezdődik. A szótagolás szabálya nem érvényesül! A vonalak a betűk számát jelölik. A megoldást írástok a vonalak fölé! A kétjegyű mássalhangzók minden tagja külön vonalra kerül!

Minta: _ _ _ **jgat**

Megoldás: **Abajgat**

1. _ _ _ _ _ ghullás

2. _ _ _ dvány

3. _ _ _ _ nder

4. _ _ _ _ tromosság

5. _ _ _ _ csár

6. _ _ _ _ ár

7. _ _ _ inka

8. _ _ _ _ lógus

9. _ _ _ _ ás

10. _ _ _ bi

11. _ _ _ _ ngettét!

12. _ _ _ _ ta

13. _ _ _ _ lop

14. _ _ _ _ posodik

15. _ _ _ _ kodik

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

V. ESZPERENTE FELELETEK

Ebben a feladatban az alábbi tárgyakat „eszperente nyelven kell megfejtenetek”, vagyis csupa e magánhangzót használhattok. A tárgyakat egy-egy eszperente mondattal magyarázzátok! Egy tárgyra több mondatot is írhattok!
Figyelem! A 3 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont.

Minta: tájkép – Ecsettel lefestett hegyek, berkek, fellegek.

1. laptop

2. szék

3. kanál

4. kalap

5. óra

6. lépcső

7. ágy

8. ajtó

9. kés

10.hűtőszekrény

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

VI. ÁLLATI TESTRÉSZEK

Határozzátok meg, milyen közös testrész vagy szerv az előtag és utótag az összetett szavakban! Az összetett szó előtagja minden esetben egy állatnév. Először találjátok meg a keresett állatnevet úgy, hogy beírjátok a hiányzó betűket, majd keressétek meg és írájátok a vonalra a megfelelő testrészt vagy szervet.

Figyelem! Érvényes az időkorlát, tehát ha az 1. csapat leadja a feladatlapot, utána 2 perc múlva a többi is.

Minta: d r zs szíj

Megoldás: d a r á z s **derék** szíj

1. l	__	b	__	_____	krem
2. e	__	é	__	_____	tömes
3. m	__	d	__	e _____	nyalás
4. l	__			_____	szél
5. g	__	ly	__	_____	törlő
6. s	__	s		_____	lyuk
7. e	__	e	__	á __ t _____	váz
8. sz	__	m	__	r _____	dugó
9. k	__	cs	__	e _____	lakk
10. h	__	tty	__	_____	leves
11. k	__	gy	__	_____	táska
12. m		cs		a	iskola

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

VII. JÁTÉK A MÁSSALHANGZÓKKAL

Anyanyelvi vetélkedőnk következő feladatában olyan mondatokat kell alkotnotok, amelyekben csak a megadott két mássalhangzó szerepel. Egy-egy feladatnak több megoldása is lehetséges. A mássalhangzók sorrendjén változtathattok. Használhattok toldalékos szavakat, tájszavakat, illetve tulajdonneveket is.

MINTA: K – L

MEGOLDÁS: AKI ÉL, OKKAL ÉL.

1. B – L	Megoldás:
2. N – V	Megoldás:
3. C – L	Megoldás:
4. D – R	Megoldás:
5. L – SZ	Megoldás:
6. K – T	Megoldás:
7. SZ – V	Megoldás:
8. P – R	Megoldás:
9. G – Z	Megoldás:
10. M – S	Megoldás:

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

VIII. VÍZI JÓSZÁGOK

Milyen víziállatok rakhatók ki a szótagokból? Mindkét kupacban van egy felesleges szótag, abból újabb állat neve rakható ki. A megtalált állatneveket írjátok a vonalakra!

Figyelem! Érvényes az időkorlát!

KÁ NA CSA SZEG

AN KA RÁSZ

FO GOL CSU HAR

ZA JA BÁL ME

LA GAS PA RÁ

DÚ NA CÁ ZAC

11. állat: _____

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

Csapat:.....

IX. SPORTÁGAK

Anyanyelvi vetélkedőnk utolsó feladatában a megadott kifejezések betűit kell átcsoportosítanotok, hogy eredményül egy-egy ismert sportág nevét kapjátok! Minden betű felhasználandó!

Minta: ÉTKEZÉS

Megoldás: TEKÉZÉS

1. DÚL A RABSÁG	Megoldás: _____
2. TÉLI ATKA	Megoldás: _____
3. FAÁTLYUKADÁS	Megoldás: _____
4. KOZÁK SAS	Megoldás: _____
5. SAJÁT ÍZ	Megoldás: _____
6. SOK ALABÁRD	Megoldás: _____
7. AZ INAS TISZTEL	Megoldás: _____
8. ÚRMÁGUS	Megoldás: _____
9. MESÉL E SÚLY	Megoldás: _____
10.PÁVA S CSALÉTEK	Megoldás: _____

MEGOLDÁSOK

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

I. SZÓSZEGÉLYEZÉS

Minden alapszó elejére és végére illesszetek egy-egy mássalhangzót! Ezek rendszerint különbözők, ritkábban azonosak. A szegélyező hang lehet hosszú is, ha a helyesírás úgy kívánja. A létrehozandó származékok ne legyenek ragozott alakok. Tulajdonnév és igekötős ige szerepelhet a megoldásokban, összetett szó viszont nem. Minél teljesebb sorozatokra számítok!

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pontot ér. Érvényes az időkorlát, tehát ha az 1. csapat leadja a feladatlapot, utána 2 perc múlva a többi is.

Minta: áru – hárul – járul - tárul – zárul

1. **aga:** dagad, magas, ragacs, ragad, ragasz, tagad /6/
2. **ér:** bérc, férc, férj, kérd, mért, mérv, nyérc, sért, sérv, térd, vért /11/
3. **öl:** bölcs, föld, hölgy, tölgy, völgy, zöld /6/
4. **eke:** bekecs, beken, kecec, leken, mekeg, reked, rekesz, teker /8/
5. **övé:** fővény, jövés, jövén, kövér, lövés, lövész, növény, növés, sövény, szövés /10/
6. **apa:** csapat, kapar, kapat, tapad, tapasz /5/
7. **íme:** címer, címez, hímes, hímez, mímel, mímes, rímel, rímes /8/
8. **elé:** belép, cseléd, felél, felér, kelés, lelép, nyelés, relés, szelén, szelés, zselés, zseléz /12/
9. **ama:** kamasz, kamat, hamar, pamacs, ramaty, zamat /6/
10. **ön:** csönd, csöng, döng, dönt, fönt, gönc, gyöngy, löncs, pöng, rönk, tönk, zöng /12/

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

II. SZÍNEK A SZÓLÁSOKBAN

Az alábbi szólásokból hiányoznak a színnevek. Mindegyik szóláshoz tartozik egy magyarázat is. Miután megtaláltátok a megfelelő színt, írjátok be a táblázatba az összetartozó párokat!

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pontot ér, vagyis összesen 20 pont. Ha csak az egyik megoldás helyes, akkor 0,5 pontot adunk.

1. Rózsaszín ben látja a világot.	A hivatalosan
2. Zöld utat kap.	B ostobaságot mond
3. Fehér asztal mellett.	C mellőzik
4. Meg van írva fehéten feketén .	D szabadon cselekszik
5. Fekete listára tesz.	E sohanapján
6. Feketén lát.	F derűlátó
7. Zöldek et beszél.	G nagyon megver
8. Majd ha piros hó esik.	H félreérthetetlen
9. Zöld ágra vergődik.	I rosszul ítél
10. Kékre - zöldre ver.	J megállapodásra jut

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
F	D	A	H	C	I	B	E	J	G

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

III. FOGLALKOZÁSNEVEK NOTARIKONNAL

A fordulók során már megismert notarikon alkalmazásával magyarázzátok meg a következő foglalkozásokat! Egy foglalkozásra több notarikont is írhattok! Amennyiben szükséges, a kétjegyű mássalhangzót szétszedhetitek. Használhattok szleng- és tájszavakat, illetve tulajdonnevet is!

Figyelem! A 3 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont.

Pontozás: Minden teljes megoldás 2 pontot ér, tehát összesen 20 pontot ér a feladat. Amennyiben több jó megoldást írnak a csapatok, további 2 pont adható. Ha félig sikerül a megoldás, 1 pontot kap a csapat.

A megoldás egyéni!

Minta: Asztalos – Avult székeket, törött almáriumot, lócákat orvosol sajátkezűleg.

1. FODRÁSZ
2. PINCÉR
3. BÍRÓ
4. BUSZVEZETŐ
5. PÉKMESTER
6. ASZTALOS
7. ORVOS
8. SZAKÁCS
9. SZABÓ
10. SZÍNÉSZ

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

IV. VÉLETLEN NEVEK

Keressétek meg az alábbi szavak elejét! A szavak mindegyike egy-egy keresztnévvel vagy becézett alakjával kezdődik. A szótagolás szabálya nem érvényesül! A vonalak a betűk számát jelölik. A megoldást írjátok a vonalak fölé! A kétjegyű mássalhangzók minden tagja külön vonalra kerül!

Pontozás: Minden jó megoldás egy pontot ér, összesen 15 pont.

Minta: _ _ _ jgat

Megoldás: Abajgat

1. C S I L L A ghullás
2. B E A dvány
3. C I L I nder
4. E L E K tromosság
5. J A N I csár
6. Z S O L T ár
7. P Á L inka
8. K A T A lógus
9. M Á R K ás
10. A L I bi
11. T E R I ngettét!
12. D A L M A ta
13. A N T I lop
14. E L L A posodik
15. M A R A kodik

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

V. ESZPERENTE FELELETEK

Ebben a feladatban az alábbi tárgyakat „eszperente nyelven kell megfejtetnek”, vagyis csupa e magánhangzót használhattok. A tárgyakat egy-egy eszperente mondattal magyarázzátok! Egy tárgyra több mondatot is írhattok!

Figyelem! A 3 leggyorsabb csapat plusz pontot kap. 1. csapat- 4 pont, 2. csapat- 3 pont, 3. csapat- 2 pont.

Pontozás: Minden egész, hosszabb mondat 2 pont, tehát összesen 20 pont. Amennyiben a megoldás rövidebb, 1 pont adható.

Minta: tájkép – Ecsettel lefestett hegyek, berkek, fellegek.

1. laptop
2. szék
3. kanál
4. kalap
5. óra
6. lépcső
7. ágy
8. ajtó
9. kés
10. hűtőszekrény

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

VI. ÁLLATI TESTRÉSZEK

Határozzátok meg, milyen közös testrész vagy szerv az előtag és utótag az összetett szavakban! Az összetett szó előtagja minden esetben egy állatnév. Először találjátok meg a keresett állatnevet úgy, hogy beírjátok a hiányzó betűket, majd keressétek meg és írójátok a vonalra a megfelelő testrészt vagy szervet.

Figyelem! Érvényes az időkorlát, tehát ha az 1. csapat leadja a feladatlapot, utána 2 perc múlva a többi is.

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pont, összesen 24 pont adható.

Minta: d r zs szíj

Megoldás: d a r á z s **derék** szíj

1. l i b a **máj** krém
2. e g é r **fog** tömés
3. m e d v e **talp** nyalás
4. l ó **hát** szél
5. g ó l y a **láb** törölő
6. s a s **orr** lyuk
7. e l e f á n t **csont** váz
8. sz a m á r **fül** dugó
9. k e c s k e **köröm** lakk
10. h a t t y ú **nyak** leves
11. k í g y ó **bőr** táska
12. m a c s k a **nyelv** iskola

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

VII. JÁTÉK A MÁSSALHANGZÓKKAL

Anyanyelvi vetélkedőnk következő feladatában olyan mondatokat kell alkotnotok, amelyekben csak a megadott két mássalhangzó szerepel. Egy-egy feladatnak több megoldása is lehetséges. A mássalhangzók sorrendjén változtathattok. Használhattok toldalékos szavakat, tájszavakat, illetve tulajdonneveket is.

Pontozás: Minden egész, hosszabb mondat 2 pont, tehát összesen 20 pont. Amennyiben a megoldás rövidebb, 1 pont adható.

MINTA: K – L

MEGOLDÁS: AKI ÉL, OKKAL ÉL.

1.	B – L	Megoldás: Bal lábbal balul áll a bál.
2.	N – V	Megoldás: Van véna: van név!
3.	C – L	Megoldás: Cili cica Lacié.
4.	D – R	Megoldás: Erdei óra: erőadó idő.
5.	L – SZ	Megoldás: Állsz, ülsz, eszel, iszol, alszol, szólsz, ölelsz: élsz!
6.	K – T	Megoldás: A kettő titka titok-e?
7.	SZ – V	Megoldás: Összevissza szó ész szava, összevesző szó a szívé.
8.	P – R	Megoldás: Póré a répa, úré a pipa.
9.	G – Z	Megoldás: Az igaz ige ígéző.
10.	M – S	Megoldás: Sose mossá, ami a másé!

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

VIII. VÍZI JÓSZÁGOK

Milyen víziállatok rakhatók ki a szótagokból? Mindkét kupacban van egy felesleges szótag, abból újabb állat neve rakható ki. A megtalált állatneveket írjátok a vonalakra!

Figyelem! Érvényes az időkorlát!

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pont, összesen 11 pont.

KÁ NA CSA SZEG

AN KA RÁSZ

FO GOL CSU HAR

kárász, kecseg, harcsa, csuka, angolna

ZA JA BÁL ME

LA GAS PA RÁ

DÚ NA CÁ ZAC

bálna, cápa, rája, lazac, medúza

11. állat: fogas

Pénzes István Anyanyelvi Vetélkedő - Döntő

Nyitra, 2025. június 4.

MEGOLDÓKULCS

IX. SPORTÁGAK

Anyanyelvi vetélkedőnk utolsó feladatában a megadott kifejezések betűit kell átcsoportosítanotok, hogy eredményül egy-egy ismert sportágnevét kapjátok! Minden betű felhasználandó!

Pontozás: Minden jó megoldás 1 pontot ér. Érvényes az időkorlát! A leadás sorrendjében az csapat +3 pontot, 2. csapat 2 pontot, 3. csapat 1 pontot kap!

Minta: ÉTKEZÉS

1. DÚL A RABSÁG
2. TÉLI ATKA
3. FAÁTLYUKADÁS
4. KOZÁK SAS
5. SAJÁT ÍZ
6. SOK ALABÁRD
7. AZ INAS TISZTEL
8. ŰRMÁGUS
9. MESÉL E SÚLY
10. PÁVA S CSALÉTEK

Megoldás: TEKÉZÉS

- Megoldás: LABDARÚGÁS
Megoldás: ATLÉTIKA
Megoldás: AKADÁLYFUTÁS
Megoldás: SAKKOZÁS
Megoldás: ÍJÁSZAT
Megoldás: KOSÁRLABDA
Megoldás: ASZTALITENISZ
Megoldás: MŰUGRÁS
Megoldás: SÚLYEMELÉS
Megoldás: KALAPÁCSVETÉS